

Sygn. akt III AUa 620/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Maria Małek - Bujak (spr.)
Sędziowie	SSA Ewa Piotrowska SSA Jolanta Ansion
Protokolant	Sebastian Adamczyk

po rozpoznaniu w dniu 18 czerwca 2013 r. w Katowicach

sprawy z odwołania L. P. (L. P.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych

na skutek apelacji ubezpieczonego L. P.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Katowicach z dnia 20 grudnia 2012 r. sygn. akt XI U 489/12

1. zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzając go decyzję organu rentowego i przyznaje ubezpieczonemu L. P. prawo do emerytury poczynając od dnia 1 lipca 2012 r.,

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na rzecz ubezpieczonego L. P. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję oraz kwotę 30 zł (trzydzieści złotych) tytułem zwrotu opłaty od apelacji.

/-/ SSA E. Piotrowska /-/ SSA M. Małek-Bujak /-/ SSA J. Ansion Sędzia Przewodnicząca Sędzia

Sygn. akt III AUa 620/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9.01.2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu L. P. (P.), (ur. (...)) prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach na podstawie art. 184 ust. 1 i 2 ustawy

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednol. - Dz. U. z dnia 17 grudnia 1998r., Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.), bowiem ubezpieczony do dnia 1.01.1999r. nie udokumentował wymaganego 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu oraz nie udokumentował rozwiązania stosunku pracy z każdym pracodawcą, na rzecz którego praca ta była wykonywana bezpośrednio przed dniem ustalania prawa do emerytury.

W odwołaniu zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych poprzez przyjęcie, iż nie został udowodniony wymagany 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze oraz naruszenie przepisów postępowania administracyjnego,

tj. przepisu art. 77 k.p.a. w zw. z art. 7 k.p.a. poprzez brak wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego w sprawie.

W oparciu o powyższe wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie mu prawa do emerytury oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego z uwzględnieniem sześciokrotnej stawki minimalnej, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu.

Podał, że wykonywał stale i w pełnym wymiarze w okresie od dnia 4.04.1973r. do dnia 6.06.1993r. w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w T. prace w warunkach szczególnych wymienione w wykazie A, dziale XIV, pod poz. 24 pkt 1.

Wyrokiem z dnia 20 grudnia 2012 roku (sygn. akt XI U 489/12) Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach oddalił odwołanie.

Jako bezsporne w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy uznał, że ubezpieczony w dniu (...)ukończył 60 rok życia, nie był członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

W dniu 30.06.2012r. rozwiązał ostatni stosunek pracy z Firmą Usługowo-Handlową (...) A. G. w T., co stwierdza świadectwo pracy z dnia 30.06.2012r.

Sporna kwestia w przedmiotowej sprawie sprowadzała się do ustalenia, czy L. P. spełnił wszystkie warunki do przyznania mu emerytury w niższym wieku emerytalnym z art. 184 w związku z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w tym w szczególności, czy posiada wymagany 15-letni okres pracy w warunkach szczególnych .

Celem wyjaśnienia tej kwestii Sąd dopuścił dowód z akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w T., z zeznań świadków W. B., L. K., A. P., A. W., J. D., a także z przesłuchania ubezpieczonego

w charakterze strony na okoliczność ustalenia czy istnieją przesłanki do przyznania prawa do emerytury. W oparciu o te dowody Sąd Okręgowy ustalił, że decyzją z dnia 28.01.2010r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych z powodu braku udokumentowania co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych oraz brak rozwiązania stosunku pracy.

Odwołanie ubezpieczonego od tej decyzji zostało wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 25.11.2010r. (sygn. akt XI U 860/10) oddalone, a apelacja ubezpieczonego od tego wyroku - wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 21.09.2011r. (sygn. akt III AUa 2221/11) oddalona. W uzasadnieniu cyt. wyroku Sąd Okręgowy uznał za pracę w warunkach szczególnych pracę wykonywaną przez ubezpieczonego w okresie od dnia 4.04.1973r. do dnia 9.11.1986r. oraz od dnia 1.01.1987r. do dnia 31.03.1987r. na stanowiskach mistrza, starszego mistrza i kierownika robót elewacyjnych (dział XIV, poz. 24 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia RM z dnia 7.02.1983 r.), tj. łącznie okres ok. 13 lat, 10 miesięcy i 6 dni.

Sąd Okręgowy w niniejszym postępowaniu do pracy w warunkach szczególnych wykonywanej stale i w pełnym wymiarze zaliczył pracę ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w T. w okresie: od dnia 4.04.1973r.

do dnia 31.07.1978r. na stanowisku mistrza, od dnia 1.08.1978r. do dnia 14.09.1978r. na stanowisku starszego mistrza, od dnia 15.09.1978r. do dnia 9.11.1986r. i od dnia 1.01.1987r. do dnia 31.03.1987r. na stanowisku kierownika robót elewacyjnych (dział XIV, poz. 24 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia RM z dnia 7.02.1983r.), tj. łącznie okres ok. 13 lat, 10 miesięcy i 6 dni. Ten okres pracy, zdaniem Sądu I instancji został udowodniony zeznaniami przesłuchanych w sprawie świadków, z którymi zeznania odwołującego pozostają spójne. Nie jest on jednak wystarczający do przyznania prawa do wnioskowanego świadczenia, bowiem minimalnym jest okres pracy w wymiarze co najmniej 15 lat.

W ocenie Sądu Okręgowego nie sposób uzupełnić tego okresu o pracę ubezpieczonego w Parafii (...) Św. J. C. w T. w okresie od dnia 1.07.1997r. do dnia 31.12.1998r., bowiem jak wynika z zeznań świadka J. D. ubezpieczony nie tylko nadzorował prace budowlane, ale sam te prace również wykonywał, tj. kierował pracami budowlanymi i sam pracował na budowie. Brak wiedzy świadka co do okresów, w jakich przypadały poszczególne prace budowlane.

Ubezpieczony podał, że jako kierownik robót w pełnym wymiarze godzin nadzorował wszystkie prace związane z budową Kościoła w T., tj. roboty ziemne, roboty ciesielskie, zbrojarskie, murarskie, betoniarskie, prace przy montażu szkieletu stalowego, prace wykończeniowe wewnątrz budynku.

Świadek J. D. wskazał, że nadzorem sprawowanym przez ubezpieczonego objęte były prace przy fundamentach, tj. przy wykopach, szalunkach, pracach zbrojarskich, betoniarskich, przy układaniu ceramiki budowlanej, konstrukcji dachu stalowo-drewnianej, a także prace wykończeniowe, czyli tynkowanie, osadzanie drzwi i okien, układanie płytek glazury, jednakże ubezpieczony poza nadzorem sam również te wymienione prace wykonywał.

Powołując jako podstawę prawną rozstrzygnięcia art. 184 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednol. - Dz. U. z dnia 17 grudnia 1998r., Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) w zw. z § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r., Nr 8, poz. 43), których treść przytoczył, Sąd I instancji wywiódł, że prace w warunkach szczególnych muszą być wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu, o czym w odniesieniu do okresu pracy ubezpieczonego przypadającego od dnia 1.07.1997r. do dnia 31.12.1998r. trudno mówić, gdyż - jak wynika z zeznań przesłuchanego w sprawie świadka - nadzorował wszelkiego rodzaju prace związane z budową kościoła oraz jednocześnie je wykonywał, a nie wszystkie prace budowlane, którymi się zajmował, czy to z racji sprawowanego nadzoru, czy z tytułu ich osobistego wykonywania, podlegają kwalifikacji w dziale V powołanego już wcześniej wykazu A, natomiast nie sposób - w oparciu o dostępne dowody - ustalić poszczególnych okresów nadzoru czy wykonywania w odniesieniu do każdego rodzaju tych prac.

Sąd I instancji podkreślił, że dla przyznania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ust. 1 i 2 powołanej ustawy o emeryturach i rentach (...) konieczne jest kumulatywne spełnienie wszystkich czterech przesłanek a w niniejszych okolicznościach należy uznać,

że wszystkie ustawowe przesłanki stanowiące *conditio sine qua non* przyznania prawa do przedmiotowego świadczenia nie zostały spełnione łącznie, bowiem ubezpieczony nie posiada co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych, a co za tym idzie nie jest on osobą uprawnioną do emerytury w niższym wieku emerytalnym.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy, na mocy wyżej cytowanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie.

Apelację od powyższego wyroku złożył ubezpieczony.

Zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 32 ust. 1 i 2 ustawy

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie wskutek przyjęcia, że nadzorowanie prac objętych wykazem A i jednocześnie ich wykonywanie dyskwalifikuje możliwość uznania tych czynności za pracę wykonywaną w szczególnych warunkach.

Nadto zarzucił naruszenie przepisów prawa procesowego, a to art. 328 § 2 przez wadliwe uzasadnienie wyroku i brak wskazania przyczyn dla których Sąd Okręgowy nie uznał okresu pracy ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) na stanowiskach kierownika robót oraz zastępcy kierownika budowy ds. technicznych jako pracy wykonywanej przez ubezpieczonego w szczególnych warunkach, podczas gdy z zeznań ubezpieczonego jak i dowodów złożonych do akt sprawy wynika, iż w tym czasie wykonywał on pracę w szczególnych warunkach, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Zarzucił także błąd w ustaleniach faktycznych poprzez przyjęcie, że ubezpieczony nie posiada co najmniej piętnastu lat pracy w warunkach szczególnych, a tym samym, że nie spełnia on wszystkich ustawowych przesłanek koniecznych do uzyskania prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym.

Wskazując na powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przyznanie ubezpieczonemu prawa do świadczenia emerytalnego w związku ze spełnieniem przez niego łącznie wszystkich wymaganych przesłanek do nabycia prawa do w/w świadczenia, zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego jako części kosztów procesu.

Uzasadniając swoje stanowisko wskazał, że Sąd I instancji całkowicie pominął okres, w którym ubezpieczony pełnił obowiązki kierownika robót oraz zastępcy kierownika budowy ds. technicznych, choć w tym czasie ubezpieczony nadzorował prace wykonywane w warunkach szkodliwych i stale przebywał w środowisku pracy, w którym zatrudnieni byli podlegli mu pracownicy, wykonujący jako podstawowe czynności prace w warunkach szczególnych, wymienione w dziale V wykazu A stanowiącego załącznik do w/w rozporządzenia Rady Ministrów. W uzasadnieniu Sądu Okręgowego brak jest jakiegokolwiek odniesienia się do okresu pracy ubezpieczonego na w/w stanowiskach, co powoduje, że ubezpieczony nie zna powodów dla których Sąd I instancji odmówił uznania tychże okresów za pracę w szczególnych warunkach. Nawet jednak jeśli uznać, że w tym czasie ubezpieczony wykonywał oprócz bezpośredniego nadzoru nad pracownikami inne jeszcze czynności, które związane były z nadzorem, to brak jest podstaw do ich wyłączenia i traktowania jako odrębne, gdyż stanowią one integralną część sprawowanego nadzoru (na poparcie swego stanowiska powołał się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2007r. I UK 195/07; oraz z dnia 11 marca 2009r. II UK 243/08). Zarzucił, że Sąd I instancji pominął zeznania ubezpieczonego zgodnie z którymi pełniąc obowiązki Kierownika Robót wykonywał on prace polegające na nadzorze inżyniersko - technicznym na budowach, na których jako podstawowe były wykonywane prace wymienione w wykazie A dziale V, a jego praca wykonywana na tymże stanowisku niczym nie różniła się od tej, jaką wykonywał na stanowisku Kierownika Robót Elewacyjnych.

Odnosząc się do okresu pracy ubezpieczonego w Parafii (...) Św. J. C. w T. w okresie od dnia 1 lipca 1997 r. do dnia 31 grudnia 1998r. podniósł, że skoro pracą w warunkach szczególnych jest już wykonywanie bezpośredniego nadzoru nad pracami wymienionymi w wykazie - dziale V, poz. 1 - 21, to brak jest jakichkolwiek przesłanek do stwierdzenia, że łączenie w ramach dobowego wymiaru czasu pracy czynności nadzorczych z bezpośrednim wykonywaniem prac, o których mowa w dziale V wykazu A, odbiera zatrudnieniu ubezpieczonego charakter pracy wykonywanej stale w warunkach szczególnych. Nie powinno bowiem budzić wątpliwości, że ubezpieczony wykonując jednocześnie prace przy fundamentach, tj. przy wykopach, szalunkach, pracach zbrojarskich, betoniarskich, przy układaniu ceramiki budowlanej, konstrukcji dachu stalowo - drewnianej oraz wykończeniowych (a zarazem sprawując nad tymi pracami nadzór) stale był narażony na szkodliwe dla zdrowia czynniki prowadzące do obniżenia wydolności organizmu - co jest podstawową przesłanką obniżenia wieku emerytalnego.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Istotą sporu w przedmiotowej sprawie było ustalenie uprawnień ubezpieczonego do wcześniejszej emerytury w oparciu o przepis art.184 w związku z art. 32 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS. Przepis ten stanowi, iż ubezpieczonym urodzonym po dniu 1 grudnia 1989 roku będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 wskazanej wyżej ustawy. Wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w warunkach szczególnych przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Kwestie powyższe reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r.

w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), które w § 1 pkt 2 stanowi,

iż właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych

i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Natomiast w § 4 cyt. rozporządzenia wyszczególniono warunki, które musi spełnić pracownik, aby uzyskać prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych wymienionych w wykazie A - to oprócz wieku 55 lat dla kobiet obowiązuje wykazanie wymaganego okresu zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych przy pracach wymienionych m.in. w Dziale XIV tego wykazu poz. 24.

Powoływany w apelacji zapis w dziale XIV w wykazie A załącznika

do rozporządzenia z 1983r. w/w w punkcie 24 stanowi, iż za pracę w szczególnych warunkach można uznać prace określone jako: „ Kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżynieryjno-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie”.

Z uwagi na powstałe wątpliwości i specyfikę pracy ubezpieczonego, Sąd I instancji przeprowadził staranne postępowanie dowodowe co do charakteru wykonywanej pracy

w spornym okresie czasu dopuszczając dowód z akt, rentowych, osobowych oraz przesłuchując świadków, oraz ubezpieczonego.

Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu I instancji w zakresie uznania za pracę wykonywaną w warunkach szczególnych zatrudnienie na stanowiskach wymienionych na wstępie i w okresach tam wskazanych w łącznym rozmiarze 13 lat, 10 m-cy i 6 dni. Podziela także dokonaną ocenę charakteru pracy wykonywanej w Parafii (...) Św. J. C. w T. w okresie od dnia 1 lipca 1997 r. do dnia 31 grudnia 1998r. Nie sposób bowiem precyzyjnie określić kiedy i w jakim wymiarze wykonywał ubezpieczony prace w warunkach szczególnych wymienione w załączniku nr 1 do powołanego rozporządzenia, a kiedy inne prace, a takowe również wykonywał.

Trafny jest natomiast zarzut apelującego, że Sąd I instancji w uzasadnieniu wyroku całkowicie pominął okres, w którym ubezpieczony pełnił obowiązki kierownika robót oraz zastępcy kierownika budowy ds. technicznych w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w T.. Wobec wywodów Sądu należy przyjąć, że nie uznał tego okresu jako pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, aczkolwiek nie wyjaśnił motywów takiej oceny. Wprawdzie brak jest w tym zakresie wyraźnego stanowiska Sądu I instancji, jednakże zebrany w sprawie materiał dowodowy jest wystarczający do dokonania oceny przez Sąd Apelacyjny. Ocena ta jednak jest odmienna co do okresu od 21 lipca 1988r. do 31 października 1989r. w konsekwencji odmienna jest również ocena Sądu Apelacyjnego w przedmiocie spełnienia przesłanek nabycia prawa do emerytury na podstawie powołanego przepisu.

Jak wynika z zebranego materiału dowodowego (co zresztą potwierdza organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie) ubezpieczony był zatrudniony na stanowisku kierownika budowy Nr 2 d.s. technicznych od 21 lipca 1988r. do 6 czerwca 1993r. przy czym od 14 sierpnia 1980r. do 31 marca 1993 pracował na budowie eksportowej w N.. Zatem do rozważenia pozostaje okres od 21 lipca 1988r. do 13 sierpnia 1990r.

I tak z zaświadczenia z dnia 19 lipca 2012r. wydanego przez Archiwum (...) sp. z o.o. w R. wynika, że od 15 września 1978r. do 20 lipca 1988r. ubezpieczony był zatrudniony jako kierownik robót elewacyjnych, przy czym od 10 listopada 1986r. do

31 grudnia 1986r. i od 1 kwietnia 1987r. do 20 lipca 1988r. korzystał z urlopu bezpłatnego

z uwagi na prace na kontrakcie w N.. Po powrocie, tj. od 21 lipca 1988r. do

31 października 1989r. był zatrudniony jako p.o. kierownika robót. W świetle zgromadzonego materiału dowodowego, a w szczególności zeznań świadków uznać należy,

że ubezpieczony po powrocie z kontraktu powrócił na dotychczasowe stanowisko,

tj. kierownika robót elewacyjnych, które trafnie zostało zaliczone jako stanowisko na którym wykonywana jest praca w warunkach szczególnych, bowiem ubezpieczony sprawował dozór inżyniersko-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.

Już ten okres zatrudnienia w wymiarze 1 rok, 3 m-ce i 10 dni jest wystarczający do wykazania łącznie 15-letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych (tu 15 lat, 1 m-c i 16 dni).

Ostatnim warunkiem niezbędnym do uzyskania prawa do emerytury na podstawie powołanego przepisu jest rozwiązanie stosunku pracy. Bezspornie nastąpiło ono z dniem

30 czerwca 2012r. Wprawdzie zdarzenie to miało miejsce już po wydaniu zaskarżonej decyzji, ale przed wydaniem zaskarżonego wyroku.

Sąd Apelacyjny ma na względzie, iż z art. 316 § 1 k.p.c. wynika ogólna zasada obowiązująca w postępowaniu cywilnym, zgodnie z którą podstawą rozstrzygnięcia roszczenia jest stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy. Na gruncie spraw

z zakresu ubezpieczeń społecznych, reguła ta doznaje weryfikacji z tego względu,

że postępowanie sądowe w tych sprawach wszczynane jest na skutek odwołania wniesionego od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, które zastępuje pozew. Postępowanie to ma zatem charakter odwoławczy, a jego przedmiotem jest ocena zgodności z prawem wydanej decyzji. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się jednak, że zasada ta nie ma charakteru absolutnego. Ma ona bowiem uzasadnienie tylko wtedy, kiedy odwołanie się do art. 316 § 1 k.p.c. wypaczałoby charakter postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych i prowadziłoby do jaskrawego pominięcia odrębności tego postępowania poprzez całkowite pozbawienie znaczenia postępowania administracyjnego poprzedzającego postępowanie sądowe. Niebezpieczeństwa takiego nie ma w sytuacji, kiedy spełnienie się ostatniej z przesłanek prawa do świadczenia w trakcie postępowania sądowego jest oczywiste i niekwestionowane przez organ rentowy (zob. między innymi wyroki z dnia 10 marca 1998r., II UKN 555/97, OSNAPiUS 1999, Nr 5, poz. 181; z dnia 20 maja 2004r., II UK 395/03, OSNP 2005, Nr 3, poz. 43; z dnia 25 stycznia 2005r., I UK 152/04, OSNP 2005, Nr 17,

poz. 273; z dnia 2 sierpnia 2007r., III UK 25/07, OSNP 2008 nr 19-20, poz. 293). Odstępstwo od zasady badania legalności decyzji na dzień jej wydania jest szczególnie uzasadnione

w przypadku oceny prawa do świadczenia uzależnionego między innymi od warunku rozwiązania stosunku pracy. Jeśli powyższe wymaganie zostanie spełnione po wydaniu decyzji - w trakcie postępowania odwoławczego przed sądem - nie ma przeszkód, aby sąd, stwierdziwszy spełnienie pozostałych przesłanek tego prawa, przyznał świadczenie (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1998r., II UKN 555/97, OSNP 1999 r. Nr 5, poz. 181).

Reasumując, apelujący udowodnił, że wykonywał pracę w warunkach szczególnych wymienionych we wspomnianym już wykazie A powyżej 15 lat oraz spełnił pozostałe warunki uprawniające go do wcześniejszej emerytury z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych.

Mając powyższe na względzie, Sąd Apelacyjny uznał, że apelacja jest zasadna i na mocy art. 386 § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

/-/ SSA E. Piotrowska /-/ SSA M. Małek-Bujak /-/ SSA J. Ansion Sędzia Przewodnicząca Sędzia

JM